

Vrijwilligersengagement

Bachelor in Bedrijfsmanagement
Afstudeerrichting: Sport- en Cultuurmanagement

Academiejaar 2019-2020

Campus : Thomas More Turnhout

Janssens Jente

1 Inhoud

1	<i>Inhoud</i>	2
2	<i>Inleiding</i>	3
3	<i>Interviews</i>	4
3.1	Glenn Maes	4
3.2	Jan Vermeiren	7
3.3	Laurens Meynaerts	9
3.4	Christoph Wouters	10
3.5	Igna Dergent	12
4	<i>Onderzoek</i>	14
5	<i>Besluit</i>	15
6	<i>Literatuurlijst</i>	16
7	<i>Bijlagen</i>	17

2 Inleiding

De Corona crisis het ontgaat niemand, maar hoe zit het met de gevolgen van deze crisis binnen de paardensport? De paardensport is een sport die dikwijls vergeten wordt, dus tijd om deze toch ook even in het daglicht te zetten. Hiervoor heb ik een interview gedaan met Glenn Maes, de voorzitter van Paardensport Vlaanderen die wat verteld heeft over de gevolgen binnen de federatie. Eveneens heeft Jan Vermeiren een woordje uitleg gegeven over deze gevolgen als ruiter, handelaar en fokker. Als laatste heb ik een interview gehad met Laurens Meynaerts, Christoph Wouters en Igna Dergent, allemaal organisatoren van wedstrijden binnen de paardensport.

Binnen de interviews hebben ze zichzelf eerst voorgesteld. Ook hebben we het samen gehad over de impact van deze crisis op de paardensport, bijvoorbeeld de (financiële) gevolgen. Of ze zelf een "plan B" hebben voor deze situatie. Ze vertelde me over de bepaalde zaken op juridisch vlak. Door wie en op welke manier ze op de hoogte gehouden werden over de genomen maatregelen. Vanuit welke hoek er steun aangeboden werd. Of er veel vragen zijn over maatregelen binnen de paardensport. Iedereen heeft ook verteld over de eventuele voor- en nadelen van deze periode. Ze hebben nagedacht over grote veranderingen binnen de sport na de crisis. En ze hebben ook nagedacht hoe dat zij de sport zien evolueren in de toekomst.

3 Interviews

3.1 Glenn Maes

Ik heb een interview gedaan met Glenn Maes, de voorzitter van Paardensport Vlaanderen vzw en vicevoorzitter van KBRSF (Koninklijke Belgische Ruitersport Federatie). Deze vereniging organiseert en coördineert de paardensport in heel Vlaanderen, dit van zowel de basis tot en met de top, maar eveneens van jong tot oud. Zo bestaat de vereniging uit ongeveer 40.000 leden in Vlaanderen, deze leden zijn aangesloten bij meer dan 600 clubs, dit kunnen maneges, pensionstallen, trainings- of wedstrijdcentra... zijn. Glenn leidt samen met het bestuur en een team van 16 medewerkers de vereniging Paardensport Vlaanderen. De dagdagelijkse opvolging gebeurt door het directieteam. Hij werkt dus niet voor Paardensport Vlaanderen, maar hij bezit het voorzitterschap. Het is eigenlijk een hobby die uit de hand gelopen is.

De impact op het hele maatschappelijke leven van deze pandemie (Corona crisis) is héél groot. Uiteraard is sport daar ook erg getroffen. De eerste en grote bekommernis is de gezondheid, maar ook de sociale en economische impact is groot. De gezondheid en economie gaan hand in hand dus is het een enorm grote uitdaging voor de beleidsmensen binnen de overheid om ons op de juiste manier door deze crisis te loodsen. Binnen de paardensport zijn er verschillende soorten van impact, dit naargelang de plaats die men heeft binnen de sector.

De maneges hebben hun inkomsten (paardrijlessen, horeca...) zien stilvallen terwijl hun kosten (de paarden moeten onderhouden blijven worden) wel gewoon blijven doorlopen, dit in tegenstelling tot andere sporten. Ook organisatoren hebben hun evenementen moeten annuleren waardoor ze de gemaakte kosten niet meer kunnen recupereren. Ook de (professionele) ruiters zien de wedstrijdkalender wegvallen waardoor er ook geen prijzengelden zijn en hierdoor valt de handel in paarden ook stil.

Deze Corona crisis heeft een ongeziene financiële terugslag op de economie dus uiteraard ook op de paardensector. De juiste inschatting hiervan kan pas gemaakt worden vanaf het moment dat de activiteiten hervat kunnen worden. Het is dan ook moeilijk in te schatten welke gevolgen er op lange termijn zullen zijn. De vraag is of deze crisis een rem gaat zetten op onze bloei? Zouden we juist sneller terug actief kunnen zijn en een nog sneller herstel kunnen maken, aangezien we geen contactsport zijn? De individuele beleving in onze sport is heel groot en toch is er een sterke band tussen mens en paard, in deze zin is er wel een groot contact.

De laatste twee jaar is er binnen België hard ingezet om de paardensport te promoten en een goede uitstraling te geven, in deze zin heeft onze sport veel bijkomende en extra erkenning en herkenning gekregen. Deze crisis gaat geen invloed hebben op onze sport om de bekendheid te stimuleren. Paardensport Vlaanderen gaat zich wel hard inzetten om de bekendheid van de sport nog verder te vergroten door heel gerichte acties te voeren.

Sportief is deze crisis vooral een drama voor de topsport, doordat er veel grote evenementen werden geannuleerd. Hierdoor komt er een grotere druk op de wedstrijden van het lagere niveau. We zien ook dat de sponsorbudgetten aan het dalen zijn. Een mogelijk gevolg zal waarschijnlijk zijn: minder evenementen en meer volk op andere wedstrijden, dit is wat wij nu op dit moment willen vermijden. Dit gaat voor ons nog een grote uitdaging worden. Ook moeten we er als vereniging voor zorgen dat de wedstrijden zo snel mogelijk van start kunnen gaan, en dit op een veilige en verantwoorde manier. Dat is van cruciaal belang voor de hele sportsector om het economische overeind te houden.

Samen met de hele vereniging maken we plannen van A tot Z om de sector weer op gang te krijgen. Het grootste probleem is dat de realiteit verandert van dag tot dag en dat het hierbij de kunst is om zo snel mogelijk te kunnen schakelen. Hierop hebben wij, Paardensport Vlaanderen; ons hard ingezet. Gelukkig hebben we ook een sterk team dat deze visie mee uitdraagt naar de buitenwereld en dit dag na dag blijft verwezenlijken.

We hebben op basis van de aankondigingen van de overheid telkens wedstrijden geannuleerd. Vanaf het moment dat er duidelijkheid komt of bepaalde zaken terug mogen plaatsvinden en georganiseerd mogen worden, kunnen we als Paardensport Vlaanderen aan een nieuwe wedstrijdkalender beginnen te sleutelen.

De organisatoren die een éénmalig evenement hebben, hebben het in deze periode toch veel moeilijker dan de "vaste accommodaties". Voor de éénmalige evenementen is de planning en voorbereiding naar een evenement toe heel onzeker. De vaste accommodaties (Sentower Park, Azelhof, Woutershof, Dena Stables, De Ster, De Kraal...) beschikken over vaste structuren en kunnen hierdoor veel sneller schakelen. Dat is een groot pluspunt voor onze sport. We moeten hen daarvoor enorm dankbaar zijn voor de investeringen die ze in het verleden gedaan hebben. Daardoor kan de sport hopelijk snel hervat worden.

Voor iedereen is het nu afwachten tot wanneer we echt kunnen starten. Uiteraard laten we de organisatoren nu geen organisatierechten en dergelijke betalen. We hopen dat ze toekomstgericht opnieuw mee aan de kar willen trekken en samen met ons de nodige zuurstof vinden om er met volle moed terug tegen aan te gaan.

Op deze moment is het voor iedereen moeilijk, alle mogelijke sectoren en op alle niveaus zijn er financiële tegenslagen tegengekomen. De overheid heeft geprobeerd links en rechts steunmaatregelen te treffen, maar het is duidelijk dat hiermee niet al de problemen opgelost kunnen worden. Ook onze vereniging probeert hier en daar al de mogelijke scenario's uit te werken en te bekijken zodat we kunnen helpen waar mogelijk.

Er zijn zeker en vast zaken op juridisch vlak waar rekening mee gehouden moet worden. In crisistijden, zoals deze, breekt nood wet. De overheid schakelt ook snel en past veel sneller zaken aan. Zo heeft de overheid van de ene dag op de andere het btw-percentage van mondklappers laten dalen van 21% naar 6%. In normale tijden zou een dergelijke discussie maanden (kunnen) duren. Het gaat er nu heel anders aan toe. Het is wel duidelijk dat de veiligheidsmaatregelen en de naleving ervan de allerhoogste prioriteit gekregen hebben. Hierop moet iedereen letten.

Wij, als Paardensport Vlaanderen, volgen net als iedereen met volle aandacht de persconferenties van de Veiligheidsraad en dan is het afwachten op de publicaties van het ministerieel besluit en de daaraan gekoppelde FAQ's. Dat zijn onze officiële kanalen. Voorafgaand aan deze beslissingen, zijn we betrokken bij de voorafgaande voorstellen via Sport Vlaanderen, Vlaamse Sport Federatie en overleggen we zelf met de kleine kabinetten en adviesorganen. Druk uitoefenen via alle mogelijke wegen is een sterk wapen in deze strijd maar vooral het objectief oordeel van de experts speelt een cruciale rol. We proberen ook hen stevig geïnformeerd te houden.

Onze clubs en organisatoren worden rechtstreeks geïnformeerd over de maatregelen via onze communicatiegroep. Daarnaast zijn we met het hele team van Paardensport Vlaanderen bezig met een telefonische contactopname met al onze clubs. We willen ze allemaal eens gesproken hebben en afdrukken wat hun individuele situatie is. Daarnaast is er ook een sterke band met de grootste organisatoren en de grootste maneges en clubs die via de commissies heel specifiek betrokken worden bij de uitwerking van enkele maatregelen die rechtstreeks met hun werking te maken hebben.

Vele zaken, ook binnen de paardensector, voelen uiteraard deze crisis. De horeca is nog steeds gesloten en de manegewerking en lessen kunnen pas opstarten op 18 mei. Dat wilt dus zeggen: 8 weken zonder inkomen. Dat is wel een heel lange periode. Hier en daar biedt de overheid steunmaatregelen en ook de federatie zelf probeert te helpen door onder andere uitstel van betaling te verlenen en ook actieve ondersteuning aan te bieden waar echt nodig is. Zo is er deze week een project gelanceerd rond "Paard in Nood" waarbij noodlijdende clubs ook rechtstreekse financiële steun kunnen krijgen mits het indienen van een gemotiveerd dossier.

Er zijn clubs die het echt heel moeilijk hebben. Ook voor organisatoren en grote sportcentra is het een harde periode geweest. We proberen alles op alles te zetten om de competitie-sport zo snel mogelijk geactiveerd te krijgen. De trainingen zijn nu gestart en dat is al een zeer belangrijke stap binnen onze sport.

De professionele ruiters hebben wel kunnen trainen, maar zonder echt een doel voor ogen en ook dat is een probleem. We merken ook dat de handel in paarden drastisch verlaagd is omdat er geen wedstrijden zijn waarop de paarden te bezichtigen zijn. De winkel moet dus snel terug beginnen te draaien zodat we deze donkere pagina snel kunnen omdraaien. Wel merken we op dat veulens en embryo's worden verhandeld via online veilingen. Zo wordt er een internationaal publiek bereikt, wat toch nog een klein beetje positief is.

Binnen de paardensport hebben we het voordeel gehad dat in het kader van dierenwelzijn iedereen altijd bezig is kunnen blijven met zijn of haar paarden. Dat is goed voor het welzijn van de paarden, maar dat is ook goed voor het mentale welzijn van die tienduizenden paardenliefhebbers die zo de lockdown toch iets beter hebben kunnen doormaken dan mensen die echt "in hun kot" moesten blijven. Dat heeft ons gesterkt.

Anderzijds is het wel duidelijk dat in België als sport alleen maar voetbal telt blijkbaar en dat die voetbalcompetitie de wedstrijdkalender van alle sporten heeft bepaald. Dat is een bijzonder jammere zaak, maar we hebben gelukkig een mentaliteit om niet snel op te geven. Dat is ook weer typisch iets voor paardenmensen, hierdoor zijn we nog steeds aan het ijveren om de wedstrijden sneller te kunnen starten. Zo nodig zonder publiek en zonder horeca. Dat maakt ons veel minder uit.

Deze periode gaan we zeker en vast nog even met ons meedragen maar ik denk dat we ook snel zullen herstellen. Voor de grotere organisatoren zou het wel moeilijker kunnen zijn om terug die grote sponsorbedragen te gaan zoeken. En plannen op tafel leggen voor een echt groot evenement zal wel nog even heel delicaat zijn. Daar gaan we zeker en vast toch rekening mee moeten houden.

We zijn blij dat we vanuit vele hoeken steun gekregen hebben. De paardenwereld heeft zich echt verenigd tijdens deze periode. Ook hebben we alle mogelijke contacten aangesproken om onze sector te verdedigen en op de agenda te krijgen tussen alle andere problemen door die opgelost moeten worden. Samen met LRV en Paardenpunt Vlaanderen heeft Paardensport Vlaanderen hier echt wel erg hard aan gewerkt. Vele contacten, op politiek niveau, maar ook gefundeerde gesprekken met de experts uit de GEES (virologen...) heeft resultaat opgeleverd. Zo is vanaf dag 1 paardrijden mogelijk gebleven, hebben we snel (terug) wandelingen te paard toegelaten gekregen en zijn ook de trainingen er gekomen. Het uitwerken van een invloed is intensief, soms frustrerend en gebeurt altijd achter de schermen. Veel mensen zien dat hierdoor natuurlijk niet en dan is het jammer dat je soms zo extreme reacties en uitlatingen ziet op Facebook van mensen die denken dat iedereen thuis naar TV zit te kijken en niets doet... Ze zouden eens moeten weten hoe het er allemaal aan toe gaat!

Voor iedereen is er toch wel het gemis aan het sociale contacten in deze periode. Je weet pas wat je mist als je het niet meer hebt. Wat we tot nu toe allemaal normaal vonden, is plots niet meer normaal en dat geeft een raar gevoel. Het ergste is natuurlijk nog voor de mensen die de ziekte van dichtbij meegemaakt hebben of zelfs iemand verloren hebben.

Uiteraard heeft deze periode toch ook voordelen. Snel schakelen is de boodschap geweest in deze constant wisselende omgeving. We hebben echter van deze tijd gebruik gemaakt om bijvoorbeeld een online leerplatform te gebruiken. Ook binnen onze sector hebben we nu leren online te vergaderen en dat is toch ook een enorme tijdswinst en winst aan efficiëntie. Binnen Paardensport Vlaanderen zijn we ook bezig met de ontwikkeling en testen van een nieuw IT-systeem en daar hebben we nu even wat extra spoed achter gezet.

Laten we hopen dat er niet veel zaken hun deuren moeten sluiten door deze periode. Daarvoor zouden we zo snel als mogelijk naar een redelijk nieuw normaal leven moeten kunnen gaan. Als de activiteiten kunnen hervat worden, dan wordt er omzet gerealiseerd door alle actoren en zijn we hopelijk snel terug vertrokken.

We denken nu constant na over hoe we onze sport kunnen evolueren. Maar deze periode gaat er zeker een grote invloed op hebben. De wereld evolueert ook en hier zullen we na dit strijdtoneel winnaars en verliezers ten tonele zien verschijnen, zoals overal.

3.2 Jan Vermeiren

Ik heb Jan Vermeiren geïnterviewd. Hij leidt de zaak JV Horses, het is een handelstal die veel van hun eigen fokproducten verkoopt, maar ze gaan ook paarden aankopen en deze verder verkopen. Dit op alle niveaus, ze hebben zowel recreatiepaarden tot Grand Prix paarden. In de stal is vijftien man personeel in dienst die de paarden zelf opleiden, om ze daarna te kunnen verkopen. De aankoop en verkoop loopt naargelang de vraag.

Ik denk wel dat deze Corona crisis een grote impact gaat hebben, zegt Jan. De laatste dagen is wel te merken dat de mensen lang genoeg gewacht hebben om een paard te kopen. Nu de lockdown bijna voorbij is, willen ze toch graag voor het vooraf gekozen paard gaan na het zolang uitgesteld te hebben. Dus de vraag is terug hard aan het oplopen.

Wat we gedaan hebben, is de paarden die al goed liepen rust gegeven. Ook de paarden die klaar waren om aan hun seizoen te beginnen, hebben enkele weken op de wei gestaan en zo de nodige rust gekregen. We zijn nu bezig met jonge paarden die nog niks kenden. Er is nu toch de tijd om deze paarden ook de kans te geven en ze beter te leren kennen. Vooraf schoten deze paarden er altijd aan over door de handel die we doen. Misschien zeggen we nu binnen twee maanden, gelukkig dat deze periode er geweest is, want nu hebben we die paarden allemaal op geleerd en ook een eerlijke kans gegeven. Anders was dit weer uitgesteld geweest tot een periode dat het rustiger was.

Voor de andere paarden is het ook eens niet slecht dat die twee maanden rust hebben gehad, want die waren echt hard aan het werk. Misschien kunnen we in deze gevallen toch spreken van voordelen in deze donkere periode.

Financieel gaat het wel een nadeel zijn omdat ik lang zonder inkomen gezeten heb van de handel. Bij ons op stal is het wel heel druk nu het dekseizoen bezig is. Hierdoor voelden we de financiële kant minder hard. Toch gaan er zeker veel mensen zijn die daar wel een grote slag van gaan krijgen.

Binnen het dekseizoen voelde we niet dat het financieel onmogelijk was voor sommigen om hun merrie te laten dekken. Bij ons worden de dekkingen ook pas betaald nadat de merrie drachtig gescand is en meestal factureren we al die dekkingen ook pas in september. Wat we wel voelen, is dat er nu veel meer mensen zijn die gaan fokken. Ze gaan hun merrie nu laten dekken, omdat ze van mening zijn er zijn toch geen wedstrijden en misschien is dit nu eens het moment om met ons paard een veulentje te fokken. Ook zijn er nu heel veel hengsten waarvan normaal geen vers sperma te verkrijgen zijn en alleen maar met diepvriessperma, die nu toch vers aangeboden worden. Plus, er zal ook wel eens uit die heel goede merries meer gespoeld worden omdat die nu geen wedstrijden hebben. Qua fokkerij gaat het misschien een klein voordeel zijn.

Ik ben zelf heel blij dat wij bij JV Horses een tak hebben van dekhengsten en dat we daarin veel werk hebben, dat we daarin heel veel kunnen doen. Het is ook nu juist het seizoen dat de veulentjes geboren worden, dus ik moet 's nachts veel opstaan voor de veulentjes die ter wereld komen. Ik heb zelf veel werk momenteel en mijn kop staat niet naar wedstrijden eigenlijk. Het dekseizoen pakt zoveel werk in. Maar natuurlijk zou ik ook liever dat er nog wel bij gedaan hebben. Toch is nieuw leven in stal wel fijn in deze moeilijke periode!

Voor onze handel hebben we geprobeerd mooie video's te maken van onze paarden en deze door te sturen naar onze klanten. Als deze periode nu een jaar aan een stuk zou duren, gaan er wel paarden verkocht kunnen worden op basis van video's. Maar nu waren er veel mensen die zeiden dat ze nog een maand langer gingen wachten om dan het paard in het echt te komen bekijken. Onze klanten zijn kalm en iedereen is in lockdown, de hele wereld was thuis en mocht niet buiten komen dus werden de aankopen uitgesteld omdat er toch geen wedstrijden zijn. We werken dan ook nog eens voor 40% van onze stal in Italië. Daar was het helemaal niks meer want daar lag alles voor meer dan 100% stil.

Binnen de sport gaat het heel moeilijk zijn. Dit vooral voor de grote wedstrijden zoals de 5* wedstrijden, maar eveneens voor de professionele ruiters zoals onder andere Olivier Philippaerts, Pieter Devos, Niels Bruynseels, Jos Verlooy, Gudrun Patteet... om organisatoren te vinden en sponsors te vinden die deze concoursen van vandaag op morgen weer willen opstarten. Ik denk vanaf het moment dat we terug op jumping mogen gaan dat het eerder nationaal zal zijn en dat dan zonder publiek. Vooral dan de kleinere concoursen die iets minder kosten, die minder organisatie nodig hebben, die minder voorbereiding nodig hebben... Vooraleer dat dit allemaal terug zal zijn zoals het vroeger was, van internationaal jumping Zandhoven, naar internationaal jumping Knokke... dat gaat nog een hele tijd duren.

Het risico binnen de paardensport, zoals ik gehoord heb, is heel klein om het Corona virus over te dragen omdat wij geen contact hebben met onze tegenstander. Dus ik hoop dat we stilletjes aan terug mogen beginnen met wedstrijden zonder publiek. Als het dan goed gaat en we minder zieke mensen hebben binnen België, kan men de wedstrijden laten doorgaan met de eigenaren van de paarden erbij en de sponsors en zo stilaan alles verder opbouwen. Alleen is onze sport niet gekend genoeg binnen ons land. Ik denk als één van de ministers de paardensport ziet, dat ze hierbij denk aan jumping Mechelen of Knokke en dat ze daarom zoiets hebben van het is groot met veel volk. Ze vergelijken dat op die manier misschien onze sport zo een beetje met de voetbal waarschijnlijk. Maar niet elke jumping is zo natuurlijk, helemaal niet.

Ook denkt Jan wel dat mensen met een btw nummer, die zakelijk naar het land komen, wel redelijk snel terug binnen zullen mogen. Ze gaan dat wel moeten toelaten, anders gaat misschien 80% van de bedrijven overkop, dus ik denk wel dat dit snel gaat gaan. Maar om gewoon naar een wedstrijd te gaan kijken in het buitenland, zoals wij naar Gotenburg gaan of naar London, dat is al bijna hetzelfde als op vakantie gaan. Dit zal nog wel een hele tijd gaan duren. Wij hebben deze situatie natuurlijk nog nooit meegemaakt dus we kunnen wel gokken en wij kunnen ook wel denken van het gaat zo en zo maar uiteindelijk weet je dat niet met zekerheid.

Ik heb zelf één groot vraagteken bij de maatregelen van de overheid. Voor iedereen, bijvoorbeeld een kapper moest zijn zaak sluiten dus die hadden geen inkomen, die hebben steun gekregen van de overheid. Maar wij, als paardenfokkerij, hengstenhouder en handelaar, hebben niks van steun gekregen. Dat vind ik heel raar, ook omdat onze handel ook stilgelegd heeft. Er werden geen paarden verkocht. Maar toch moesten we elke dag werken. We konden niet gewoon onze winkel dichtdoen en poetsen om dan twee maand later eens terug te komen kijken. Wij moeten elke dag beginnen met de paarden eten te geven, waarvoor personeel nodig is, we hebben ook mensen nodig die de paarden buitenhalen, die ze longeren, die de paarden op de weides zetten, die hooi geven, die eten geven, die de stallen van de paarden uitmesten... dus wij blijven gewoon elke dag investeren en wij worden niet geholpen.

Ik heb een vermoeden dat ze ons bekijken binnen de factor landbouw, dat ze die boeren niet moeten helpen omdat die gewoon melk leveren en nog altijd gewoon melk konden leveren of iemand die slachtkippen heeft, nog altijd deze kippen kon vetmesten en kon afleveren aan het slachthuis. Maar wij konden geen paarden verkopen, ook omdat er geen buitenlanders mochten komen.

Als dit nog lang verder gaat, weet ik wel zeker dat veel bedrijven binnen de paardensport de boeken moet toe doen. Iedereen ziet ook dat er heel veel luchtvaartmaatschappijen, zoals Brussels Airlines, zijn die het moeilijk hebben. Zij gaan ook moeten verder gaan met veel minder personeel dan voordien. Ze vrezen ook dat mensen die nu technisch werkloos zijn, dat daarvan maar de helft terug opnieuw echt aan het werk zal kunnen gaan. Ik denk dat deze crisis voor heel veel bedrijven moeilijk gaat zijn en worden, en dat er veel werkloosheid gaat bijkomen. Misschien komt er wel iets anders waar deze mensen ingezet kunnen worden, of waarvoor veel personeel nodig is. Ik denk dat het nog een hele moeilijke en zware tijd gaat zijn waar we voor staan.

3.3 Laurens Meynaerts

Ik heb ook een interview gehad met Laurens Meynaerts, hij is de eigenaar van Sentower Park, een hippisch complex in Oudsbergen, in het Belgische Limburg. Deze hele situatie gaat zeker en vast financiële gevolgen hebben doordat wij al 9 weken in een volledige lockdown zitten. Ik denk wel niet dat dit een invloed gaat hebben op de bekendheid van onze sport, dit omdat wij geen uitzondering zijn op de rest. Volgens mij gaan de beste stallen door deze periode alleen nog maar beter worden. De paarden hebben regelmatig rust en "platwerk" nodig. Hiervoor was er nu de ideale tijd dus de paarden gaan zeker klaar zijn als alles terug mag beginnen.

De enigste oplossing voor deze situatie is zelf proberen te overleven. Tot nu toe zijn al de evenementen tot juni geannuleerd, hopelijk mag het erna snel terug opstarten. Spijtig genoeg zijn er geen oplossingen voor de wedstrijden die niet door kunnen gaan. Een gekende maatregel voor deze financiële tegenslagen is wel het uitstellen van kredieten, elke klein beetje kan in zo een periode helpen. Toch is de financiële impact het grootste nadeel in deze crisis voor Sentower Park.

Wij worden door Paardensport Vlaanderen op de hoogte gehouden over de genomen maatregelen. Ook krijgen wij een bepaalde steun van de Belgische overheid. Wij krijgen constant heel veel vragen van ruiters die gemotiveerd zijn om te komen en die dus willen weten wat kan en wat niet. Natuurlijk is het afwachten of er grote veranderingen gaan zijn binnen de sport na deze crisis.

Een voordeel is wel dat er nu meer tijd is om administratief bij te werken en na te denken over ideeën voor in de toekomst. Wel spijtig is dat ik mijn hele personeelsbestand (negen personen) op tijdelijke werkloosheid heb moeten zetten.

3.4 Christoph Wouters

Ook heb ik een interview gedaan met Christoph Wouters. Hij is de eigenaar van manege Woutershof, gelegen in Hasselt. Ze geven paardrijlessen, maar verhuren ook pensionstallen. Op regelmatige basis organiseren ze ook wedstrijden of verhuren ze hun accommodatie om wedstrijden te geven. In de kantine van het Woutershof kan iedereen terecht om gezellig iets te eten of te drinken.

De zaak moest door de Corona crisis volledig gesloten worden, enkel de pensionklanten mochten nog naar hun paarden komen. Dat resulteerde dus in geen lessen, geen wedstrijden, geen kantine... De inkomsten komen dus enkel nog binnen van pensionstalling, maar toch blijven de vaste kosten gewoon doorlopen. Het is moeilijk om tegen een paard te zeggen: "Stop even met eten.". De stroom en het waterverbruik blijft eveneens hetzelfde want de manege was wel nog toegankelijk voor de pensionklanten.

Helaas hebben we nu nog maar eens gemerkt dat enkel de voetbal en de wielersport in de media komt. De paardensport verschuift, zoals altijd, naar de achtergrond. Dit vooral omdat het niet zo actueel is voor het grotere publiek.

Eén van de gevolgen is dat er minder handel is want er zijn geen wedstrijden. Hierdoor kunnen de ruiters hun paarden niet uitbrengen. Ook gaan de mensen minder trainen, want er is toch geen jumping om naartoe te werken. Voor de fokkerij is dit misschien wel goed geweest aangezien meer mensen hun merrie hebben laten dekken. Voor de recreatieve ruiters viel ook alles helemaal weg. De mensen mochten gewoon niet naar het Woutershof komen omdat dit geen essentiële verplaatsing was.

Of er een echt "plan B" is voor onze sport, hangt van de federatie af. Wat ze gaan toelaten, wie welke wedstrijd wel of niet mag organiseren, welke organisaties voorrang krijgen en welke moeten wachten... Dit is iets wat niemand van ons in de hand heeft. Ook de sponsors van je wedstrijden kunnen in problemen komen, waarbij sommige overeenkomsten toch worden stopgezet of ze vragen een tegemoetkoming naar volgend jaar toe. Er zijn dus geen activiteiten geweest waarbij hun sponsoring bekend gemaakt werd, ook dit kan een organisator doen beslissen om een evenement niet te laten doorgaan.

Het was ook nodig om ons te bevragen bij de juridische diensten over het personeel, wat we moesten doen om ze in orde te brengen en houden. Maar ook om na te vragen welke compensaties of welke ondersteuning wij zouden kunnen ontvangen tijdens deze moeilijke periode.

Wij hebben drie mensen in tijdelijke werkloosheid gezet en zelfs iemand zijn individuele beroepsopleiding stop gezet. We werken ook veel met jobstudenten, maar zij kunnen ook nog niet van start gaan aangezien onze kantine nog altijd gesloten is.

De genomen maatregelen hebben wij vernomen via televisie en kranten zoals iedereen. Wij hebben ook dikwijls geprobeerd om mensen te bellen en te mailen waarvan je denkt dat die ons misschien zouden kunnen verder helpen, maar dat helpt helaas niet altijd veel vertelde Christoph. Verder konden ze ook naar de politie bellen om daar te horen te krijgen dat ze het niet weten en dat er naar de Coronalijn gebeld moet worden voor meer informatie te bekomen. Onderling tussen de maneges wordt wel eens gebeld, of naar de bevriende collega's, om een keer te luister hoe zij het aangepakt hebben of dat zij misschien iets meer zouden weten. Ook probeert Paardensport Vlaanderen de organisatoren mee te steunen, maar ook zij moeten naar de Veiligheidsraad luisteren. Hun voorstellen worden ook niet altijd aangehoord binnen deze Veiligheidsraad.

Als compensatie voor deze periode krijgen we €4.000,00, maar voor een bedrijf als het Woutershof is dit helaas een peulschil. Toch is het fijn dat we dit al krijgen, er zijn landen waar ze geen compensaties krijgen dus we mogen niet klagen volgens Christoph.

We krijgen heel veel vragen van mensen wat toegelaten is, maar meestal weten we evenveel als hen en is het gewoon afwachten. Het gebeurt zelfs dat mensen kwaad worden omdat ze duidelijkheid willen, maar in deze tijd is het moeilijk omdat alles beslist kan worden maar enkele dagen later kan dit ook weer ingetrokken worden.

Of er een grote verandering gaat zijn na deze crisis, dat is allemaal afhankelijk van hoe snel alles herpakt kan worden. Sommige mensen gaan veel geld verliezen waar andere juist super tijden hebben en winst weten te maken. Het zal ook hier weer afwachten worden en proberen creatieve oplossingen aan te bieden, zoals een trainingsdag organiseren voor zowel creatievelingen als professionele ruiters, of online veilingen organiseren om de handel toch draaiende te houden...

Toch is de handel door deze periode stilgevallen doordat de grenzen gesloten zijn. Voor het dekseizoen kan het dan wel weer positief zijn, omdat er misschien veel mensen beslissen om hun paard te laten dekken. Ze staan toch stil, ze hebben niks om naartoe te werken en er is van veel hengsten nu vers sperma beschikbaar.

Wij, als organisator, kunnen zelf heel weinig beslissen en zijn afhankelijk van de Belgische staat en van de paardensport federatie. Iedereen hoopt dat zij ook achter de kleinere organisaties gaan staan. De organisatoren die met hun hart en ziel alles voor de sport willen doen, maar helaas zit de wereld meestal zo niet in elkaar. Iedereen wil natuurlijk zijn boterham verdienen, hierdoor ga je veel mensen hebben die willen of zelfs moeten organiseren om door deze moeilijke periode te geraken. Dat gaat dan met zich meebrengen dat er op veel plaatsen tegelijk wedstrijden of trainingsdagen gaan zijn.

Wij keken net als zovele anderen uit naar een goed gevulde agenda waar alles op volle toeren draait. We groeiden met de jaren en probeerde te vernieuwen en te investeren. Hier hebben wij jaren lang naartoe gewerkt en dan valt alles van de ene op de andere dag stil en moeten we opnieuw beginnen of plannen uitstellen omdat het financiële risico te groot is. Dat zijn toch angstige momenten. Maar hier moeten we ook weer door, net zoals iedereen. Toch zorgt dit ervoor dat we steeds ervoor moeten blijven gaan, in welke periode we dan ook zitten, zegt Christoph.

Een positief ding is dat we tijdens deze hele periode elke avond samen hebben kunnen eten, dat gebeurt anders nooit. En 's avonds in de zetel zitten is ook nog niet veel voorgekomen in al die jaren.

Iedereen binnen de paardensport gaat het wel moeilijk krijgen of zal misschien een aantal plannen moeten uitstellen. Of misschien ook niet. We zullen het weten vanaf het moment dat de wedstrijden terug mogen doorgaan. Misschien gaan er mensen zijn die hun job verliezen door deze situatie en daardoor hun hobby niet meer kunnen uitoefenen. Of wie weet gaan er wel mensen zijn die zich thuis verveeld hebben en er nu juist helemaal voor willen gaan. Alles is mogelijk in deze ongewone periode. Het is dan ook moeilijk in te schatten wat mensen denken of willen.

Onze sport gaat altijd blijven evolueren en dat gaat altijd zo blijven denken wij. De topsport gaat wel meer voorbestemd zijn voor mensen met een kapitaal achter zich, maar iemand die er hard voor werkt, zal er misschien iets langer over doen maar op het einde er ook wel komen. Laten we met ons allen hopen dat talent en de inzet van de ruiters nog altijd boven gaan aan de topsport.

3.5 Igna Dergent

Ik heb ook een interview gedaan met Igna Dergent, zij is secretaris bij Dena Stables VZW, te Turnhout. Dena Stables VZW is een vereniging binnen Paardensport Vlaanderen. Wij organiseren wedstrijden in verschillende disciplines en dit op verschillende niveaus.

Door de Corona crisis gaat alles misschien een half jaar stilvallen, dit heeft grote gevolgen voor: de handel, de fokkerij, de wedstrijden, de paardensport federatie, de organisatoren van wedstrijden, de maneges, de ponylessen, de lesgevers... De rekening hiervan gaat niet te overzien zijn.

Toch gaat het volgens Igna weinig drastische gevolgen binnen de paardensport met zich meebrengen. In mijn ogen heeft nu iedereen (amateur, semi-prof of professionele ruiter) deze extra tijd kunnen benutten om zijn eigen paard(en), jonge paarden... uitgebreid te trainen. Hier zijn zowel de ruiters, de paarden als de combinaties alleen maar beter door geworden. Volgend jaar gaat er wel een aanpassing moeten gebeuren in de wedstrijden voor de jonge paarden, aangezien dat zij dit jaar een heel seizoen missen. Maar dit is perfect op te vangen volgens Igna.

Voor zover ze weet is er geen "plan B" binnen de sport. Er zijn wel online dressuur "wedstrijden", dit is een leuk initiatief om de tijd te overbruggen. Maar verder is er geen ander plan nodig. Een extra training, meer tijd doorbrengen met je paarden, een periode rust voor de internationale springpaarden... kan allemaal geen kwaad. Stel dat er toch een "plan B" zou komen, zijn we heel benieuwd naar hoe dit eruit zou zien. Volgens ons zijn wedstrijden zonder horeca bijvoorbeeld onmogelijk.

Hier in onze vereniging in Turnhout werden heel veel regionale, provinciale en nationale evenementen afgelast. Wij hebben voorlopig nog niets verplaatst naar een latere datum. Eerst moet de situatie terug veilig zijn vooraleer we hierover beginnen spreken. Misschien kunnen sommige wedstrijden wel nog doorgaan in het najaar, dit valt allemaal nog af te wachten natuurlijk.

Voor de oplossing van de financiële problemen krijgen we vanuit de Belgische overheid een hinderpremie en een tegemoetkoming per dag. Met deze oplossingen gaan de doorsnee manegehouders een heel eind vooruit komen. Voor anderen kan dit enkel een druppel op een hete plaat zijn.

De informatie van de genomen maatregelen die vanzelf naar ons toekomt, gebeurt vanuit Paardensport Vlaanderen en vanuit de stad Turnhout. Verder gaan we ook zelf op zoek naar informatie, aanvullingen en zekerheden via het nieuws en via het internet. Toch gaan wij ons vooral baseren op de informatie verkregen van Paardensport Vlaanderen en van stad Turnhout, zij communiceren heel snel en heel duidelijk. Dit is een groot pluspunt waar we heel tevreden over zijn! Ook krijgen wij dagelijks verschillende vragen van mensen, zij die bijvoorbeeld toch nog iets willen organiseren, mensen die willen komen trainen op onze pistes...

Ik denk niet dat de paardensport een grote verandering gaat meemaken door deze crisis. De paardensport is sowieso al een redelijk individuele activiteit. Toezien op of zorgen voor extra hygiëne kan hier misschien wel een grotere plaats krijgen, maar dat is zeker niet slecht in onze sport.

Of er wijzigingen binnen de handel zijn, weten we niet doordat we hier geen zicht op hebben. Uit goede bron weten wij wel dat er bij een bepaalde stoeterij tot 20% meer dekkingen zijn dan vorig jaar. Mensen gaan dus nu sneller beslissen om hun merrie te laten dekken aangezien er nu toch geen wedstrijden meer zijn om naartoe te werken.

Voorlopig zijn er geen wijzigingen waar wij als organisator rekening mee moeten houden. Trainingen of oefenwedstrijden organiseren kan volgens ons voorlopig nog altijd niet binnen de opgestelde veiligheidsvoorschriften. Hierin volgen wij als vereniging het advies van de stad Turnhout. Eenmaal dat alles terug zijn gewone gang kan gaan, denk ik dat er voor onze evenementen weinig veranderingen zullen zijn.

Het grootste nadeel van deze hele situatie zijn geen inkomsten van de wedstrijden en de oneerlijke concurrentie van oefenwedstrijden of trainingdagen. Gelukkig hebben wel wij niemand op tijdelijke werkloosheid moeten zetten doordat we een vereniging zonder winstoogmerk zijn. Enkel de wijkwerkers kunnen voorlopig niet komen.

Zeker en vast heeft deze periode ook voordelen! Wij hebben nog geen dag stil gezeten. Onderhoud is heel belangrijk en kan grote kosten op termijn voorkomen, maar dat is iets wat in een gewoon seizoen altijd blijft liggen. Wij hebben nu een heleboel dingen in orde kunnen brengen en beter kunnen maken.

Zelf vindt Igna het moeilijk om in te schatten of er veel zaken binnen de paardensport gaan moeten sluiten door deze crisis. Ze denkt dat dat misschien allemaal nog wel gaat meevallen, dit door de steun die verkregen wordt via de overheid. Ze is er ook van overtuigd als je creatief kan omgaan met bepaalde situaties dat er dan veel op te lossen valt of kan opgelost worden. Als het voordien al moeilijk was om rendabel te zijn, dat is dan natuurlijk een hele andere situatie.

Of men door deze situatie moet nadenken over de evolutie van de sport in de toekomst, vindt Igna een heel goede vraag. Ze denkt dat de paardensport op zich niet moet veranderen omwille van veiligheidsredenen, maar wel in verband met toegankelijkheid van de sport. Financieel gezien wordt de sport vanuit de federatie elk jaar duurder en duurder waardoor er vele liefhebbers en amateurs afhaken. Hier moet wel dringend een oplossing voor gezocht worden.

4 Onderzoek

Binnen de paardensport hebben zowel de ruiters als de organisatoren deze problemen. Dit zijn dan vooral de wedstrijden die niet mogen doorgaan, wat wordt gevolgd door geen inkomsten. Doordat er geen wedstrijden zijn, komen er geen prijzengelden binnen die ze eventueel behalen op een wedstrijd, maar kunnen de ruiters hun paarden ook niet uitbrengen en daardoor dus ook niet verkopen. Ondanks dat er geen inkomsten zijn, moeten ze allemaal de stoeterij draaiende houden en de paarden net dezelfde zorg geven als ervoor. "Als je kijkt met welke accommodaties we zitten, met hoeveel materiaal en mensen we werken... dat houdt niet op. Je kan dat wel voor een korte periode opvangen maar als dat blijft duren, dan gaan er toch in de problemen komen." (Bruynseels, 2020).

De belangrijkste en enige inkomsten die nu wel bekomen kunnen worden, is door het beschikbaar stellen van sperma op de markt. Er zijn meer mensen dan andere jaren die hier gebruik van gaan maken.

Het is niet alleen een verandering voor de ruiters binnen deze situatie maar ook voor de paarden. De meeste paarden zijn gewoon om elke week ergens op wedstrijd te zijn, dus dan kunnen ze ook trainen met een doel. Nu valt dat allemaal weg en de paarden beginnen eronder te 'lijden'. "Je ziet het aan hen. De glans verdwijnt uit hun ogen, hun fierheid valt weg. Als je hen oplaadt in de vrachtwagens om naar een competitie te gaan, zie je aan hun blik dat ze gretig en klaar zijn. Ze zijn niet altijd graag thuis, ook al worden ze nu nog extra in de watten gelegd. Maar paarden zijn als mensen. Ook al vertoeven ze in het paradijs, ze hebben toch graag een doel om naartoe te werken en dat is er nu even niet." (Bruynseels, 2020).¹

---

¹ Hardie, V. (2020, 24 april). Ook paardensport kreunt onder coronacrisis: "Als dit blijft duren, gaan er in de problemen komen". *Het Laatste Nieuws*. Geraadpleegd op 30 mei 2020 via <https://www.hln.be/sport/meer-sport/ook-paardensport-kreunt-onder-coronacrisis-als-dit-blijft-duren-gaan-er-in-de-problemen-komen~a64fc2a9/>

5 Besluit

Na de interviews met Glenn Maes, Jan Vermeiren, Laurens Meynaerts, Christoph Wouters en Igna Dergent, en het krantenartikel met Jos Verlooy en Niels Bruynseels is het duidelijk dat er toch wel veel gevolgen zijn binnen de paardensport door deze crisis. Zowel voor de organisatoren, als voor de (professionele) ruiters zijn wedstrijden belangrijk. Door deze crisis kunnen deze niet doorgaan, dus is er voor velen geen doel voor ogen. Hierdoor valt bijna iedereen zonder inkomen, want ook de handel ligt helemaal stil.

De fokkerij heeft in de moeilijke periode wel een positieve invloed, hierdoor behalen sommigen toch nog inkomsten door het beschikbaar stellen van sperma van de dekhengsten. Toch hoopt iedereen binnen de paardensport, zowel de ruiters, de organisatoren, de sponsoren... op een snelle heropstart. Dit is zowel nodig voor mens als paard.

Ook valt op dat iedereen het erg vindt dat men in België maar over twee sporten spreekt en dat zijn voetbal en wielrennen. Hierdoor worden er veel sporten in de vergeethoek geduwd en moet iedereen naar de maatregelen luisteren die opgesteld worden voor die bekende sporten. Niet elke sport hetzelfde en dient elke sporttak meer specifiekere aandacht te krijgen.

6 Literatuurlijst

- Hardie, V. (2020, 24 april). Ook paardensport kreunt onder coronacrisis: "Als dit blijft duren, gaan er in de problemen komen". *Het Laatste Nieuws*. Geraadpleegd op 30 mei 2020 via <https://www.hln.be/sport/meer-sport/ook-paardensport-kreunt-onder-coronacrisis-als-dit-blijft-duren-gaan-er-in-de-problemen-komen~a64fc2a9/>

7 Bijlagen

Ook paardensport kreunt onder coronacrisis: “Als dit blijft duren, gaan er in de problemen komen”

Valerie Hardie

24 april 2020

08u11

Joel Hoylaerts / Photo News Jos Verlooy met één van zijn paarden.

PAARDENSPORT Niet alleen mensen maar ook springpaarden krijgen het stilaan op de heupen van het coronavirus. Vraag maar aan de ruiters die elke dag met hun prijsbeesten in de weer zijn. “De glans verdwijnt wat uit hun ogen, hun fierheid valt weg.”

Vraag aan om het even welke ruiter met welke problemen ze nu in hun sport geconfronteerd worden en ze komen altijd bij hetzelfde uit: geen

competities, geen inkomsten. Dat alles stil ligt, heeft in de jumping niet alleen tot gevolg dat ze geen prijzengeld kunnen verdienen, maar dat ze ook geen paarden kunnen showen en aan tophandelaars verkopen. Ruiters zoals Grégory Wathelet zien zo 75 procent van hun inkomsten wegvallen. Allemaal zien ze zich verplicht om personeelsleden op technische werkloosheid te zetten, want intussen moeten ze hun stoeterij nog altijd draaiende houden en hun paarden verzorgen. “Als je kijkt met welke accommodaties we zitten, met hoeveel materiaal en mensen we werken... dat houdt niet op,” vertelt Niels Bruynseels, Ruiter van het Jaar in 2018. “Je kan dat wel voor een korte periode opvangen maar als dat blijft duren, dan gaan er toch in de problemen komen.”

Bruynseels heeft het geluk dat hij over een goede hengsten beschikt die nu elke dag dekken. Meteen zijn dat nu de belangrijkste kostwinnaars. Ook Jos Verlooy, goed voor individueel brons op het EK, is voorlopig aangewezen op de fokkerij om uit de kosten te komen. “En ik vrees dat er niet snel verandering in zal komen want de ene competitie na de andere wordt afgelast,” zegt hij. “De Grote Prijs van Aken, zo’n beetje de Roland Garros van de jumping, werd net nog geannuleerd. Ik zie het ook niet positief in voor de winter want welke organisator neemt nu financiële risico’s zonder de garantie dat hun evenement kan doorgaan?”

Resultaat is dat Verlooy nu aan ‘bezigheidstherapie’ doet met zijn toppaarden zoals Igor. “Hij heeft nog niet veel sprongen in de benen omdat ik hem wat rust had gegeven richting Spelen,” legt Verlooy uit. “Nu probeer ik hem wel wat ritme te geven en zijn conditie te onderhouden maar het is een beetje zonder doel, hé. Het voelt soms allemaal wat nutteloos aan en dat merk ik ook aan mijn paarden. Het is dag en nacht verschil voor hen. Ze zijn het gewend om elke week naar competities te gaan en nu staan ze elke dag op dezelfde plek. We zetten ze wel in de wei of gaan in het bos om hen plezier te geven maar dat is niet hetzelfde. Zeker de meer ervaren paarden, de routiniers, snappen dat niet - en je kan hen moeilijk uitleggen wat corona is... Ze zijn minder gemotiveerd, een beetje lui.”

Zelfde geluid bij Niels Bruynseels. Ook al kan hij nu meer tijd steken in het opleiden van zijn jonge paarden, de paradedpaardjes 'lijden' wel onder de lockdown. "Je ziet het aan hen. De glans verdwijnt wat uit hun ogen, hun fierheid valt weg. Als je hen oplaadt in de vrachtwagens om naar een competitie te gaan, zie je aan hun blik dat ze gretig en klaar zijn. Ze zijn niet altijd graag thuis, ook al worden nu ze nog wat extra in de watten gelegd. Maar paarden zijn als mensen. Ook al vertoeven ze in het paradijs, ze hebben toch graag een doel om naartoe te werken en dat is er nu even niet."